

Ugerløsemodellen

HISTORIEN OM DEN RØDE TRÅD FRA BØRNEHAVEBARN TIL
SKOLEBARN

Lone Kirk | Børnegården Elletofte | 7.1.2019

Børnegården Elletofte og historien om samskabende fællesskaber

Børnegården Elletofte ligger i Ugerløse ved Holbæk og er en del af Område Kildedam som består af 7 børnehuse.. Det er et forholdsvis lille samfund, med en skole og en integreret daginstitution med 64 børn indskrevet pt.

Der er alle samfundslag dog flest i middelgruppen. Der er et foreningsliv der fungerer godt og Brugsen er en form for samlingspunkt for mange borgere.

Det ses blandt andet ved at på Brugsens skærm i butikken, kan både daginstitution, skole, foreninger med flere, reklamere i det omfang de ønsker. Ligeledes er der god forældreopbakning i både skole og dagtilbud.

Der har flere gange været en problematik med at forskellige rygter som har omhandlet at skolen skulle lukke. Dette har dog udelukkende været rygter, da ingen beslutning om dette har været på tegnebrættet. Men det har affødt en del snak mellem forældre som følte sig utrygge ved dette.

Der ligger privatskoler i oplandet, men hidtil har folkeskolen været det naturlige valg. Det vendte i 2015 da flere af børnene fra Elletofte skulle starte på privatskole og i 2016 var det 50 % af de børn der skulle starte i skole der valgte privatskole.

Elletofte og SFOen fik fælles pædagogisk leder i august 2016 og det medførte et mere glidende samarbejde. Såsom oplysninger som ikke gik tabt mellem flere forskellige ledere, gode historier kunne fortælles til den ene gruppe om den anden gruppe og omvendt, så alle opnåede en større forståelse af hinandens fagområder.

I marts 2017 afholdte vi fælles pædagogisk weekend for både SFO og Elletofte. Det kom der flere gode ting ud af:

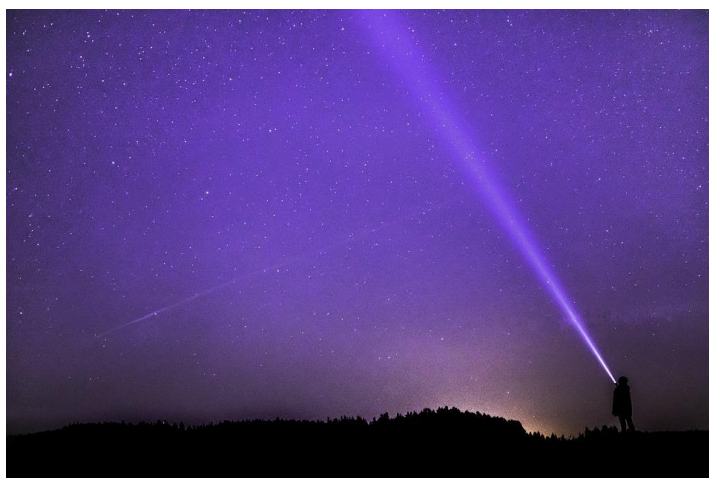
- Tættere samarbejde
- Udveksling af viden fra det ene område til det andet
- Vidensdeling om børn på forskelligt udviklingsniveau i forhold til alder
- Fokus på overlevering fra børnehave til førskole
- At forældrene havde den lokale skole som et naturligt valg
- Og meget mere

Netop overleveringen fra børnehave til førskole var det vores weekend blev fyldt af. Vi havde på det tidspunkt en af SFO pædagogerne nede i Elletofte 1 gang om ugen, med det formål at børnene blev trygge ved hende. Ligeledes var de på besøg på skolen ca 8 gange inden start 1. maj i førskole.

Vi havde en viden om at det gav en stor tryghed for børn og forældre, så dette ønskede vi at bygge videre på.

OG HER BEGYNDER HISTORIEN FOR ALVOR OM DEN RØDE TRÅD, SOM I FOLKEMUNDE ER BLEVET DØBT UGERLØSEMODELLEN.

Vi ønskede at sigte efter stjernerne – intet mindre kunne gøre det

Der blev nedsat en arbejdsgruppe med personalet i Elletofte og SFO og pædagogisk leder.

Vi havde fokus på:

Førskolebørnenes oplevelse af:

- At indgå i inkluderende fællesskaber i skole og SFO før de reelt startede
- At få et stærkt tilhørsforhold til skole og SFO
- At gå i skole og SFO med børn der bor i samme by, så legemulighederne forblev optimale
- Styrkelse af deres identitet fra at være børnehavebarn til at være skolebarn
- At deres forældre oplevede sig trygge og deraf kunne smitte af på børnene
- At forældregruppen kendte hinanden og var trygge ved at alle børn legede med alle børn i storgruppen

Sidst men ikke mindst ønskede vi at den lokale folkeskole igen blev det sikre naturlige skolevalg for alle børn.

Vores læringsmål

- **At styrke børnenes identitet fra at opleve sig som børnehavebarn til at opleve sig som SFO/skolebarn**
- **At børnene oplever at indgå i inkluderende fællesskaber – hvor man trygt kan nyde og yde og dermed udvikle sig i fællesskab med andre børn**
- **Herudover ønskede vi at styrke både børnehavebørnenes og SFO børnenes identitet i at være gode kammerater**

Sådan gjorde vi det

For at opfylde vores læringsmål ønskede vi at lette overgangen fra børnehave til SFO, så børnene oplevede sig trygge ved det nye miljø, sådan at børnehavebørnene oplevede en blød landing fra at være de store til at være de små.

Vi ansatte en pædagog som skulle være både i Elletofte og i SFO så hun var den gennemgående voksen som børn og forældre kendte godt, så begge parter var trygge ved at børnene skulle i SFO.

Hver onsdag og torsdag fra uge 43 i 2017 var børnehavebørnene i SFO fra kl. 12.30-17 hvor SFO'en lukkede.

Det vil sige at forældrene skulle hente deres børn i SFO og dermed blev fortrolige med SFO og skole inden børnene startede 1. maj 2018.

Det var muligt for at dele børnegruppen af kommende skolebørn i to, så der var seks børn i hver gruppe. Dette var muligt at afsætte personaleressourcer til, da vi havde fået tilsagn om 70.000 kr fra BUPL af deres forskningspuljer.

Det at kunne dele gruppen i to betød øget tryghed for det enkelte barn og mere intensiveret nærvær fra de to voksne der var tilknyttet projektet, da du var to til seks børn når børnene skulle i SFO.

Før vi påbegyndte projektet, havde vi informeret forældrerådet i Elletofte, afdelingsrådet i SFO og skole og bestyrelse for dagtilbud område Kildedam.

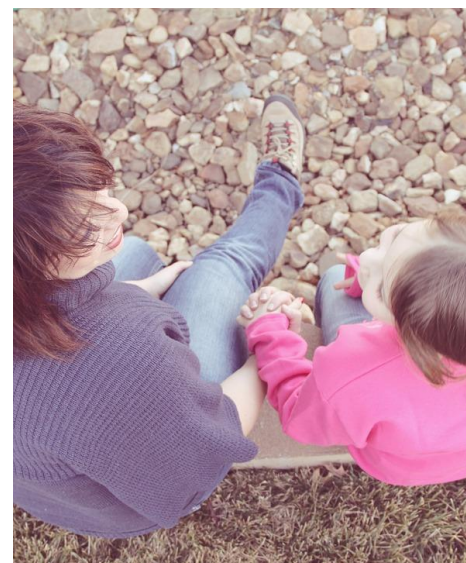
Alle var positive og optimistiske og forældrene skrev flittigt om deres begejstring for projektet på byens Facebook gruppe.

Der kom en pædagog fra SFO ned til Elletofte hver onsdag og torsdag og fulgtes med pædagogen fra Elletofte op til skolen med børnene som skulle i SFO.

I starten udviste børnene tilbageholdenhed, og utryghed når de kom i SFO. De havde deres eget rum at være i, og de kom før skolen sluttede så de også havde hele legepladsen for sig selv, inden skolebørnene skulle i SFO.

De ønskede konstant at have en kendt voksen ved siden af sig, selv de børn der var meget modige i børnehaven, var meget stille og ønskede at holde i hånd med en kendt voksen når de forlod rummet, selv når de skulle på toilettet, så var lige ved siden af deres rum.

Da der var mulighed for to pædagoger til seks børn, kunne børnene få alt den støtte, guidning og vejledning som de havde behov for, for at begynde at udvise tryghed. Det samme gjorde sig gældende ved forældrene, som også i starten var utrygge ved om deres barn f.eks. kunne løbe væk når der ikke var hegn ved skolen.

Vi gav børnene faste garderobepladser i SFO fra første dag de var på besøg. Det betød for børnene at de havde et tilhørsforhold, med deres navn på, et sted de kunne hænge deres tøj, kunne sætte sig ind i deres garderobe, hvis de havde behov for lidt alenetid i en tryk ramme. Forældrene følte også at den faste garderobeplads gav dem en form for tryk, da det var noget velkendt, og at de så at deres barn var ventet og kunne føle sig velkommen.

Det at børnene havde et fast rum der var deres, medførte at de blev mere og mere modige som tiden gik, da SFO børnene kom ind på besøg i rummet til børnehavebørnene. Når de var på legeplads var der hele tiden en kendt voksen med.

I SFO fik børnehavebørnene **storevenner**. De havde hver deres SFO barn der var deres "mentor", de vidste altid at dette barn ville hjælpe dem hvis de havde behov, ellers ville SFO barnet hente en voksen hvis opgaven var for stor for dem.

Der var mange SFO børn der ville være storevenner, så vi valgte i samråd med børnehaveklasseleder og pædagogisk leder på skolen, at det skulle o. klasse, de børn kendte de fra børnehaven. Det medførte et stærkt bånd mellem børnehavebørnene og o. klasses børn, og alle fik mulighed for at indgå i et inkluderende fællesskab. Herudover fik de større børn styrket deres identitet som gode kammerater.

Børnehavebørnene blev efterhånden modigere som tiden gik, de slap mere og mere de kendte voksne for at følges med SFO børnene ud på legepladsen, ind til frugt, ind i nogle af de andre lokaler, ud på toilettet med mere.

De modige børn blev igen til at kende og de lidt mindre modige tog skridtene i deres tempo, hvilket vi prioriterede højt at de skulle have mulighed for, for ikke at forcere noget.

Vi oplevede at børnehavebørnene havde så meget at fortælle til de andre børn i børnehaven, vi oplevede også at de blev mere hjælpsomme overfor de små i børnehaven. Forældrene udviste og italesatte stor glæde ved at deres børn voksede som de gjorde både rent mentalt men også følelsesmæssigt, og hjemme talte børnene ofte om SFOén og deres storevenner i SFO.

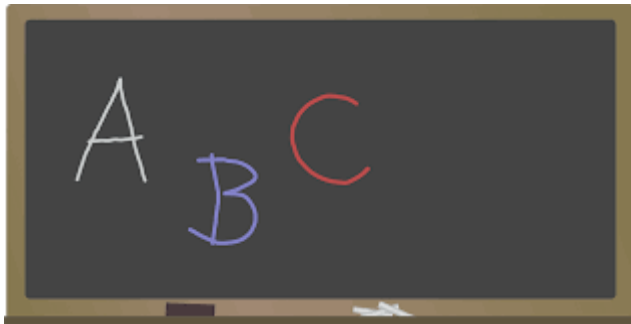
Børnene udviste større og større selvstændighed når de skulle i SFO, f.eks. var de en del bedre til at tage overtøj på når de skulle i SFO end når de skulle på legepladsen i børnehaven. Ligeledes blev de rigtig gode til at pakke deres taske selv, når de skulle i SFO. Selve storgruppen i børnehaven oplevede et større sammenhold, som gav sig udslag i at de blev mere opmærksomme og hjælpsomme overfor hinanden, også når de ikke skulle i SFO.

I SFO lavede pædagogerne en fast struktur så det var genkendeligt for børnene. De startede med at være på legepladsen. Det blev valgt da børnene var meget glade for at have legepladsen for sig selv til en start. Derefter fandt de ind til deres garderobepladser, hvorefter de gik til det værksted/aktivitet der blev udbudt.

Der var sammenhæng mellem den aktivitet de havde lavet i storgruppen om formiddagen

i børnehaven, til den de lavede i SFOén om eftermiddagen. Dette var for at skabe sammenhæng for børnene, så de nye rum og de større børn blev en biding, da de hurtigt blev kendte med strukturen.

Nogle af de aktiviteter der var sammenhængende mellem børnehave og SFO var blandt andet at børnehavebørnene lavede små opgaver f.eks prik til prik tegning og legede med alfabetet. Det udviste de stor glæde ved.

I oktober deltog storgruppen sammen med SFO i Bag for en sag. SFO børnene kom ned i Elletofte og bagte med storgruppen. Det medførte at storgruppen, ville vise SFO børnene rundt i Elletofte. Her sås det tydeligt at der var bygget et stærkt fællesskab op mellem børnehavebørn og SFO børn.

Da det blev jul var børnene så trygge, at de gik Lucia optog for hele SFOén og SFO børnenes forældre. De havde glædet sig og øvet sig meget længe. De blev lidt forlegne da de kom ind og så hvor mange børn og voksne der var inde i SFOén, til trods for lidt utryghed, var der kun ét barn der ikke kunne gennemføre Lucia. Alle de andre børn prøvede at hjælpe ham, men han kunne ikke. Hvilket blev fuldt accepteret af alle.

I februar måned 2018 blev vi kontaktet af TV2 Øst som ville lave et indslag om vores projekt. Alle børnene, børnehavebørnene og SFO børnene tog rigtig godt i mod reporteren, som var med fra kl. 11.30 til kl. 16.00.

Det betød meget for børnene at de kunne se sig selv i TV og de udtrykte glæde ved at deres børnehave og SFO kunne ses af alle.

Børnene agerede fuldstændig naturligt. Børnehavebørnene tog reporteren med rundt på legepladsen og der var rift om at få lov til at lege med hende.

Hun lod børnene vise hende rundt. Hun interviewede forældre og børn og alle udtrykte deres store glæde over projektet.

Her ses selv reportagen:

<https://www.tveast.dk/artikel/boernehaveboern-i-sfoen-vil-goere-boern-mere-skoleparate>

Da børnene skulle starte i SFO d. 1. maj 2018, var der 11 børn ud af 12 der havde Ugerløse skole som det naturlige skolevalg. Dette til trods for der før vores projekt startede op, var

et par forældre der ønskede at deres barn skulle gå i en anden skole. Det må betyde at projektet har haft en effekt.

Børnehavebørnene italesatte i løbet af januar til marts sig selv som SFO børn. Dette har vi ikke oplevet før at børnene reelt startede med de andre børnehavebørn. Forældrene har ikke på noget tidspunkt udvist andet end glæde og stolthed, når de skulle på en anden matrikel og hente deres børn én gang om ugen.

Vi har løbene afholdt børneinterview og vi har tydeligt kunne høre hvordan børnene rykkede sig fra at opleve sig som utrygge ved at skulle i SFO til at blive mere og mere selvstændige og mere og mere modige i deres eget tempo.

Lige netop det med deres eget tempo var en vigtig forudsætning for at børnene kunne indgå i inkluderende fællesskaber, da de ikke skulle føle sig presset, mere end de kunne lære noget positivt af.

Vi arbejdede med Zonen for nærmeste udvikling og vores kommunikationsform har hele vejen været anerkendende. Ligesom vores pædagog tager udgangspunkt i den systemiske teori, hvor det relationelle er altafgørende for at indgå i fællesskaber.

Ligeledes forholdt vi os til Knud Illeris læringstrekant. Her er der fokus på barnet på flere områder:

- Barnet skal føle motivation for at lære noget
- Det der skal læres, skal give mening for barnet og ikke være for svært og ej heller for nemt
- Og barnet skal have nogle andre at lære det sammen med

Da børnene startede i skole i august i 2018, var det helt tydeligt at se, at skole og SFO var en særdeles tryk base for dem. Mere end vi har set før. Forældrene var også meget trygge før børnene reelt startede i SFO 1. maj 2018.

Vi udarbejdede spørgeskema til forældrene hvor vi spurgte om deres tilfredshed med projektet.

Alle der svarede var særdeles positive, og havde oplevet stor tryghed og gennemskuelighed i hele perioden hvor projektet kørte.

På denne måde fik vi opfyldt vores læringsmål.

Perspektivering – hvad gør vi nu

Vi har skabt en forventning hos den næste gruppe af børn og forældre der skal starte i førskole 1. maj 2019.

Vi er løbende blevet spurgt om, om deres børn også får det spændende forløb. Vi har ikke de midler, men... vi har alligevel prioriteret at børnene skal op på skolen hver uge onsdag og torsdag. Vi har blot flyttet tidspunktet til formiddagen, da vi bedst kan dække det personalemæssigt der.

Det køres med to faste pædagoger fra Elletofte, hvoraf den ene blev ansat til projektet, og derved kender til de vigtige ting såsom strukturere, tider børnene kan være alene på skole og SFOéns legeplads, da vi jo ved af erfaring at det er vigtigt at gå stille og roligt frem, så alle børn oplever at kunne føle sig trygge.

Børnene har været med inde i o. klasse til undervisning og de spiser madpakker hver uge på skolen, i deres eget rum som de også havde sidste år.

Vi har hørt at skolen nu er et naturligt skolevalg for alle de børn der skal starte i førskole 1. maj 2019.

Vi håber på at det bliver sådan.

**OG HER SLUTTER HISTORIEN OM DEN RØDE TRÅD, OG DOG DEN FORTSÆTTER I
2019 BARE I EN LIDT ANDEN FORM – vi kan slet ikke lade være for vi fandt vores
stjernestunder**

